

ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ УЖЕ В АУДИТОРІЇ

16 червня 2026 року студенти спеціальності 072 Фінанси, банківська справа, страхування та фондовий ринок разом з викладачами кафедри долучилися до вебінару «Штучний інтелект уже в аудиторії: доброчесність, контроль якості та нові освітні практики» від Державної науково-технічної бібліотеки України та компанії StrikePlagiarism. Генеративний штучний інтелект остаточно став частиною академічної буденності. Головне питання сьогодні не як його заборонити, а як забезпечити якість знань та академічну доброчесність у нових реаліях.

ШІ в академічному процесі

ПРОБЛЕМИ:

- Може видавати **фальшиву, неправдиву** інформацію.
- Не дозволяє розвивати **навички пошуку інформації, порівняння.**
- Формує звикання.
- Може призвести до **порушення академічної чесності.**
- Не має доступу до **найновіших даних.**

МОЖЛИВОСТІ:

- Економить час на пошуку інформації.
- Економить час на аналізі.
- Дає **розгорнуту відповідь** з різних джерел.

Під час профільної панельної дискусії експерти презентували показовий досвід Стенфордського університету (США), який наочно продемонстрував кризу репресивного контролю (за матеріалами спільного кейсу зі StrikePlagiarism).

Що таке ЗЛОВЖИВАННЯ ШІ?

Копіювання або перефразування розділів контенту, створеного ШІ, так що робота більше **не є самостійною** роботою студента.

Копіювання або перефразування цілих відповідей, згенерованих ШІ, **без посилання на ШІ.**

Використання ШІ для виконання частин роботи, так що робота не відображає **самостійності** в аналізі, оцінці або розрахунках.

Невизнання використання інструментів ШІ, коли вони були використані як джерело інформації.

Приклади неправомірного використання ШІ включають, але не обмежуються наступним:

- Фальсифікація посилань**, коли текст ШІ видають за авторський і подають **фейкове посилання.**
- Студенти повинні продемонструвати **СВОЇ** власні знання, навички та розуміння, **необхідні для даної кваліфікації.**
- Відхід від процедур** і правил, прийнятих університетом, щодо **правильного та неправильного** користування інструментами ШІ.

Експерти наголошують, що цифрові інструменти детекції (зокрема StrikePlagiarism) активно розвиваються, але технологічний контроль не є стовідсотковим рішенням. ШІ

змушує вищу школу змінювати самі освітні практики.

ШІ У ЗАКЛАДАХ ВИЩОЇ ОСВІТИ (ПРИКЛАДИ ПОЛІТИК)

Рекомендації для викладачів, студентів і працівників ЗВО (МОН та Мінцифра, 2025)

- ▶ ПОЛІТИКА ТА ПРОЦЕДУРИ ВИКОРИСТАННЯ ШІ**
 - ЗВО мають розробити власні політики щодо використання ШІ в освітньому процесі.
 - Необхідно визначити прийнятні та неприйнятні практики використання ШІ студентами й працівниками.
 - Рекомендується створення процедур і правил подання робіт, які включають або виключають використання ШІ
- ▶ РОЛЬ ВИКЛАДАЧІВ І ДОСЛІДНИКІВ**
 - Забезпечення інформування усіх учасників освітнього процесу про ризики та переваги ШІ.
 - Надання доступу до ліцензованих/надійних інструментів ШІ.
 - Формування етичного кодексу використання ШІ у навчанні й дослідженнях.
- ▶ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЗАКЛАДІВ ОСВІТИ**
 - Сприяти розвитку критичного мислення у студентів при використанні ШІ.
 - Перевіряти й верифікувати роботи студентів на наявність непрозорого використання генеративного ШІ.
 - Розвивати власну цифрову грамотність і бути прикладом відповідального використання ШІ.
- ▶ РОЛЬ СТУДЕНТІВ**
 - Відкрито вказувати про використання ШІ у своїх роботах (де і як застосовувався).
 - Уникати фальсифікацій або подання згенерованого ШІ контенту як власного.
 - Формувати усвідомлене ставлення до ШІ як інструменту підтримки, а не заміни мислення.

Джерело: <https://mon.gov.ua/static-objects/mon/sites/1/news/2025/04/24/shi-u-zakladakh-vyshchoi-osvity-24-04-2025.pdf>

Під час вебінару учасники дізналися про можливості модуля пошуку ШІ при перевірці контенту на платформі StrikePlagiarism.

StrikePlagiarism.com

0% КП 1 | 0% КП 2 | 0.57% КЦ | 0% КСЦ | 18% ШІ

Результат пошуку відображає вірогідність того, чи був текст створений інструментом штучного інтелекту з використанням ChatGPT, Bing, Claude, Google Gemini, LLaMA, DeepSeek, Grok, Jasper або інших.

Текст показує ймовірність використання ШІ для окремих фрагментів документу і групує їх в 5 діапазонів згідно легенди.

0 - 20%	21 - 40%	41 - 60%	61 - 80%	81 - 100%
Людський стиль (без ознак ШІ)	Змішаний стиль (часткове використання штучного інтелекту)	Стиль ШІ (висока ймовірність використання ШІ)		

Метадані

Індикатор Контенту ШІ 18%
 Приховати контент з низьким ШІ

Розширений аналіз ймовірностей

Тема: Вплив штучного інтелекту на освіту

- Вступ**

Штучний інтелект (ШІ) стрімко трансформує освітній простір, створюючи нові можливості для навчання, викладання та оцінювання знань. Сучасні технології дозволяють автоматизувати рутинні процеси, підвищувати персоналізацію навчання та покращувати доступ до освітніх ресурсів. Останні кілька років я бачу, як студенти почали інакше працювати з інформацією. Якщо раніше вони шукали джерела і писали самі, то зараз часто починають із ChatGPT чи інших інструментів. Це не завжди погано, але змінос сам підхід до навчання.
- Персоналізація навчання**

Однією з ключових переваг ШІ є здатність адаптувати навчальний процес під індивідуальні потреби студентів. Алгоритми аналізують поведінку користувача, визначають рівень знань і пропонують відповідні матеріали для засвоєння. Ідея звучить дуже добре - ніби кожен студент отримує свого особистого викладача. Але на практиці я бачив, що не всі студенти користуються цим ефективно. Часто вони просто шукають швидку відповідь, а не намагаються розібратись.
- Автоматизація оцінювання**

Системи на базі штучного інтелекту дозволяють автоматично перевіряти письмові роботи, тести та навіть складні аналітичні завдання. Це знижує навантаження на викладачів та забезпечує швидкий зворотний зв'язок для

Стрімкий розвиток технологій генеративного штучного інтелекту безповоротно змінив ландшафт вищої освіти. Сьогодні вже не ведемо дискусій про те, чи варто допускати ШІ до навчального процесу, він уже став невід'ємною частиною академічної буденності. Головне питання змістилося у площину управління цими змінами: як забезпечити високу якість знань, зберегти принципи академічної доброчесності та трансформувати класичні методичні підходи під вимоги нового часу.